

BRAM!

Retornar l'activitat cívico-productiva al recinte industrial de Can Barba a Castellar del Vallès

Les fàbriques de riu o indústries situades a l'entorn fluvial han perdut el seu significat. Moltes d'elles van ser el motor del desenvolupament econòmic i social del territori. Can Barba situada a Castellar del Vallès n'es un exemple.

La seva ubicació les fan úniques: tenen una forta connexió amb el riu i l'entorn natural i, alhora, estan pròximes a un nucli de ciutat. La preexistència edificatòria pel seu ús original fabril les situa com objectes singulars amb molt de potencial i capacitat per adaptar-se a les noves demandes. Ara bé, aquests potencials del recinte tèxtil han anat quedant ocults per la degradació pròpia de l'edifici i de les problemàtiques que han anat sorgint amb el temps i no s'han resolt. Aquest lloc, que abans era ple de vida i promotor de canvi s'ha transformat en una barrera física entre l'espai urbà i natural.

D'aquí neix la voluntat de retornar l'activitat cívico-productiva del recinte Industrial de Can Barba a Castellar del Vallès.

Per poder dur-ho a terme es defineix una estratègia programàtica i econòmica basada en la reactivació progressiva dels nous usos cívics i productius. Aquesta parteix d'entendre el procés per fases, on es té en compte la disponibilitat pressupostària i l'atenció a les necessitats de l'administració, la propietat, els inversors i la ciutadania, entre d'altres.

Amb aquest pla d'implantació neixen les tres estratègies per dur a terme l'adequació i l'activació del recinte: Permeabilitzar el recinte (1), obrir l'espai al públic (2) i equipar amb els atris (3).

1. Permeabilitzar el recinte és necessari per garantir l'accessibilitat al recinte, així com dotar dels elements de circulació i accessos amb l'objectiu de millorar el funcionament. D'aquesta forma es busca esponjar i connectar les diferents peces de l'edifici per millorar el funcionament de la preexistència. La retirada de volumetries disconformes annexes i l'excés de compartimentació afavoreix a millors relacions visuals, d'il·luminació i ventilació.

Per dur-ho a terme es realitza una modificació de planejament general pel que fa a la distribució de percentatges destinats a titularitat i usos. Aquesta modificació busca concentrar el sostre edificable per donar més serveis del sòl públic, és a dir, més espais verds, eixos cívics i aparcaments.

Cal destacar la importància de la gestió dels recursos preexistents. Per una banda, s'entén el funcionament constructiu-estructural per transformar-lo i treure'n el seu màxim potencial i, per a l'altre, a través de la reutilització dels materials dels enderrocs s'aconsegueix reduir la demanda i és dona una nova vida al materials.

2. Per obrir l'espai al públic, l'estratègia paisatgística situa l'eix cívico davant del riu com a passeig cap al riu Ripoll. Per tant, posa en valor tant la preexistència industrial com l'entorn fluvial a través de donar l'opció de recórrer-ho i generar una seqüència d'espais d'estar. Cal realçar també la vora de contacte com a connexió entre el cívico i el productiu. Per una banda, serveix com a espai de càrrega i descàrrega i, per l'altre, com un espai de descompressió i zona d'estada. Les actuacions de l'espai públic posen èmfasi a millorar el tractament de superfícies i la gestió del cicle de l'aigua.

Per fer-ho possible, l'edifici industrial articula la baixada a l'entorn fluvial. Es genera un nou buit central en forma de terrasses esglaonades on conflueix l'entrada principal de l'espai productiu i l'eix del camí del riu. Aquest espai passa a ser el nou node central del recinte. Destacar la intervenció estructural com a eina principal transformadora i de dotació de noves qualitats arquitectòniques. La preexistència amb els nous elements treballen de forma solidària amb l'objectiu de garantir l'estabilitat de la peça.

3. Es dota d'atrios com a elements infraestructurals per tal de garantir l'activitat industrial al recinte amb unes estructures lleugeres i desmuntables metàl·liques que dialoguen amb l'edifici preexistent. Aquests serveixen com a element de suport per regular el clima, la circulació i per vertebrar tota l'estructura de les instal·lacions, així com per generar un espai col·lectiu per les sinèrgies. D'aquesta manera, amb aquest acció s'alliberen els espais principals per augmentar la seva flexibilitat i es promou l'ocupació de formes diferents, adaptada a les necessitats canviants.

L'edifici funciona tèrmicament a partir d'estratègies passives basades en la inèrcia i l'aïllament. L'augment de volum dels cobertes possibilita la captació solar. A l'hivern, es capta la calor que es reverteix mitjançant recuperadors. A l'estiu, es sobreescalfa l'aire de l'estrat superior de l'atri generant una convecció que expulsa l'aire calent per les finestres superiors afavorit amb ventilació creuada.

La visió de fer confluïr l'estratègia territorial-urbana, l'arquitectònica, la material, l'estructural, l'energètica i la mediambiental, així com tenir en compte el seu impacte social, busca donar una resposta a la realitat complexa del cas d'estudi. Alhora, també pretén donar l'indicador per afavorir la reactivació de la peça industrial, així com promoure la seva activitat cívica i productiva.

Can Barba va ser l'empresa més important en el desenvolupament de Castellar del Vallès, tant des del punt de vista econòmic com social. La preexistència i el seu entorn natural el doten de qualitats úniques, dignes i amb un gran potencial per transformar-se i adaptar-se a les noves formes de viure.